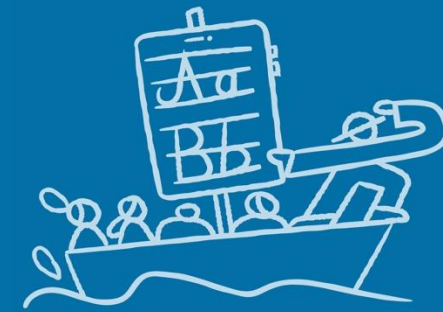

Running Up That Hill

Beoordelen van volwassenheid in werken
met open leermateriaal

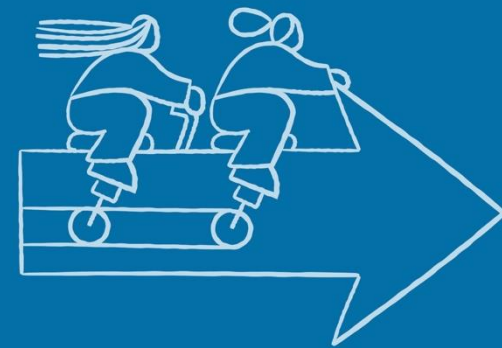
Shirien Nayeri & Robert Schuwer

Aanleiding

- Groeiende internationale en nationale aandacht voor OER sinds 2001 ((Tlili et al, 2020)
- Programma Impuls Open Leermateriaal (IOL) gestart in 2022
- Pilotprojecten
- Behoeftte aan een instrument om inzicht te krijgen in groei in het werken met open leermaterialen
- Werken met open leermaterialen: Open Educational Practices (Andrade et al, 2011)

Bestaande instrumenten

- Self-assessment instrument ISAT in Canada voor instelling voor ho (Morgan et al, 2021)
- Growing Up (Curtis, 2025) voor nagaan van mate van volwassenheid van initiatieven op gebied van Open Education in een instelling
- Quickscan Gebruik open leermaterialen (Ackermans et al, 2022) voor ho
- Impactscan Open Up (Van der Woert et al, 2025) voor ho
- Alle instrumenten beschouwen de onderwijsinstelling als toepassingsgebied

Verschillen tussen hoger en funderend onderwijs

Leermateriaal is gratis voor leerlingen in funderend onderwijs

Ondersteuning voor werken met open leermaterialen is geborgd in ho

Vast curriculum (kerndoelen en eindtermen) in funderend onderwijs

→ Bestaande instrumenten voldoen niet

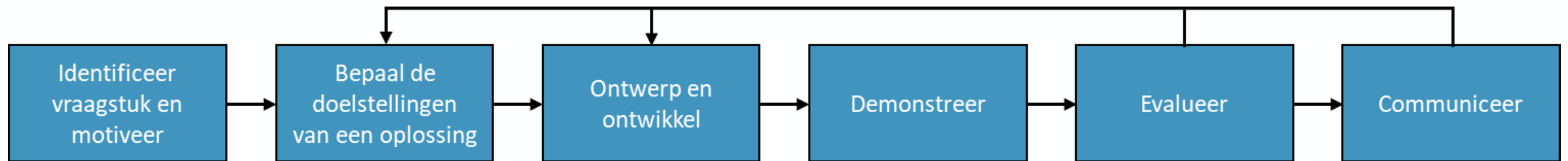
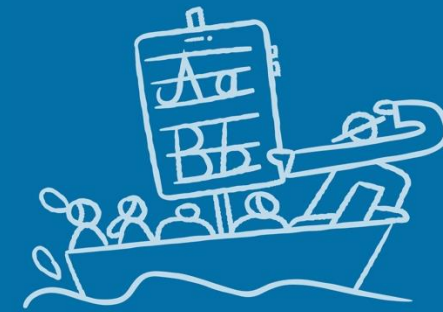

Onderzoeksvraag

Over welke kenmerken moet een instrument beschikken om schoolteams in het funderend onderwijs te ondersteunen bij het schoolbreed evalueren van hun groei in het werken met open leermaterialen?

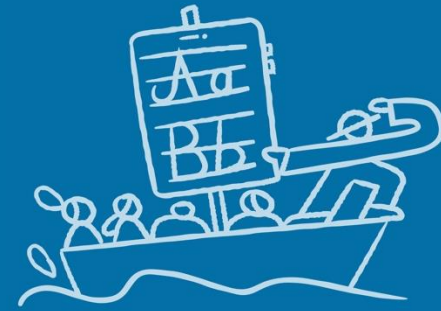
Methodologie

Design Science Research (Peffers et al, 2007)

- Interviews (n=9)
- Survey (12 scholen)
- Expertinterviews (n=4)

Doelstellingen en eisen

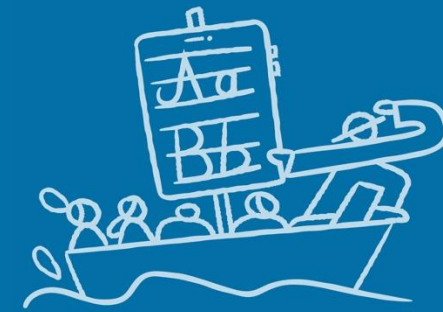
Hoofddoel:

- Ondersteun schoolteams bij verkrijgen van inzicht in hun huidige status betreffende werken met open leermaterialen
- Geef richting aan verbeteracties

Eisen

- Toepasbaar voor alle sectoren po, vo en go
- Herkenbaar, eenvoudig, gebruiksvriendelijk

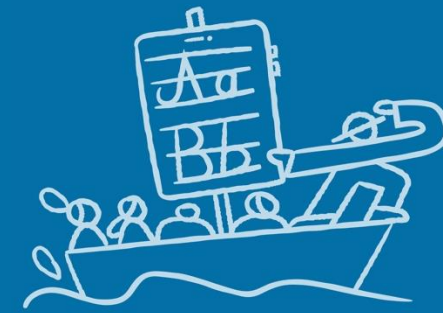
Ontwerpkader: maturity modellen

“The extent to which an organisation’s commitment to OEP is explicitly defined, managed, measured, supported, and effective” (Stagg, 2014, p. 156)

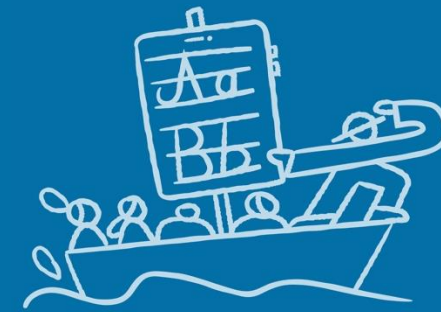
- Modellen in de literatuur gevonden
 - Stagg (2014): 5 fasen
 - Reinken et al. (2022): 5 fasen
 - Van der Woert et al. (2025): 5 fasen
 - Morgan et al (2021): 4 fasen
 - Ackermans et al (2022): 4 fasen
- Rogers (2003) definieert volwassenheid van adoptie via groepsgrootte (innovators, early adopters, early and late majority, laggards)

Ontwerpkeuze: fasen in volwassenheid

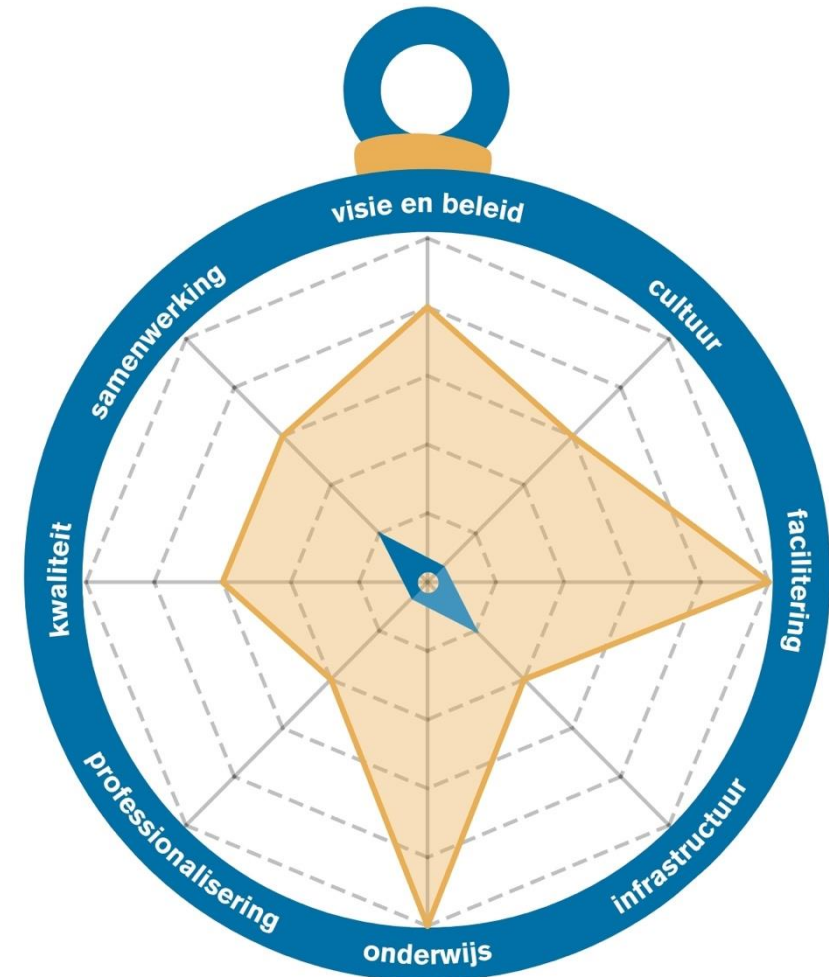
- Vijf fasen gekarakteriseerd door
 - Mate van borging van process binnen een instelling
 - Hoeveelheid betrokkenen binnen een instelling
- Bijvoorbeeld: bewustwordingsfase (fase 2)
 - Intentie voor opzetten van meer gestructureerde processen die nodig zijn voor werken met open leermaterialen. Meer professionals zijn zich bewust van open leermaterialen en zijn ermee gaan werken. (innovators & early adopters).

Ontwerpkeuze: aandachtsgebieden

Literatuurstudie resulteerde in:

- Visie en beleid
- Cultuur
- Facilitering
- Professionalisering
- Infrastructuur
- Onderwijs
- Kwaliteit
- Samenwerking

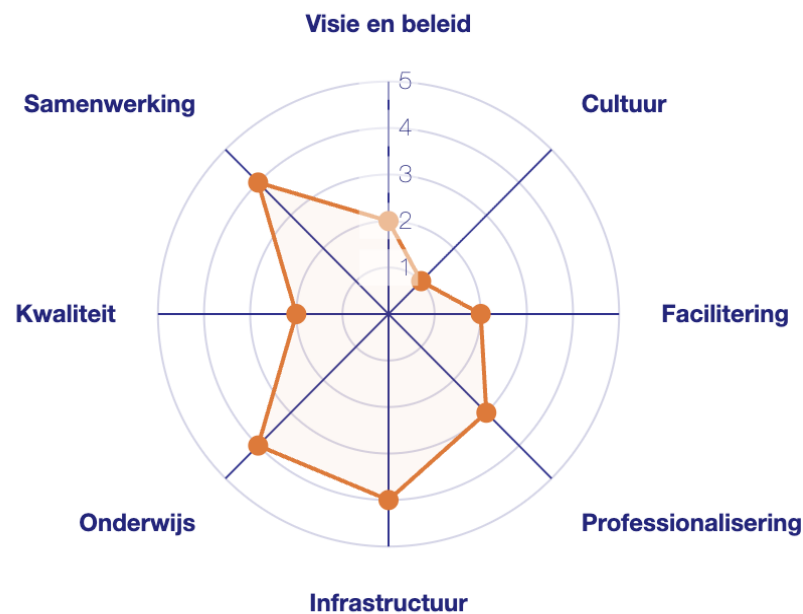

Ontwerpkeuze: weergave resultaat

- Rapportage met resultaten en handvatten voor vervolgstappen
- Visualisatie via spindiagram (Van der Woert et al., 2025; Curtis, 2025)

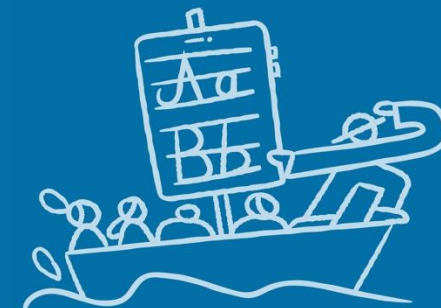
Jouw Groeikompas

Toelichting fases

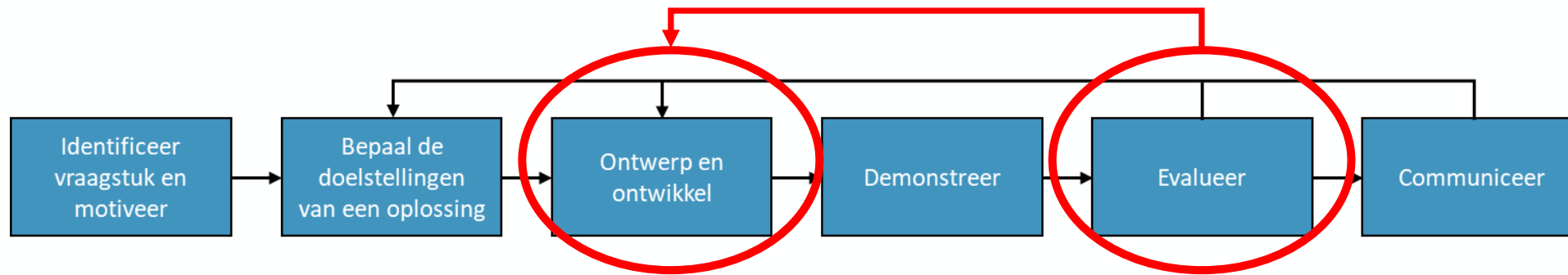
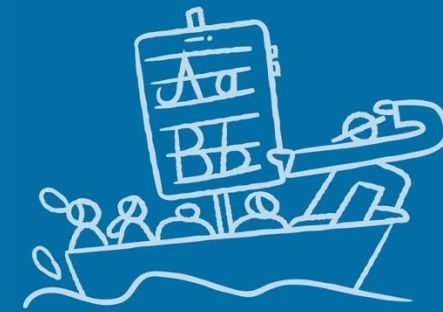
- Fase 1: Nulfase
- Fase 2: Bewustwordingsfase
- Fase 3: Experimenteerfase
- Fase 4: Implementatiefase
- Fase 5: Duurzaamheidsfase

Ontwikkeling

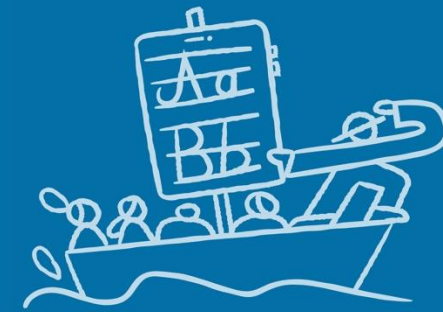
- Prototype versies in Excel
- Per aandachtsgebied 1-3 elementen onderscheiden
- Per element per fase een beschrijving van kenmerken voor die fase
- School kiest per element de best passende beschrijving

Evaluatie

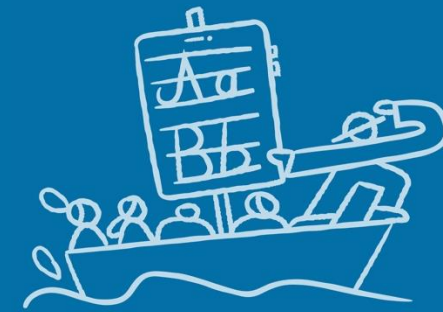
- Op iedere versie feedback vanuit het veld

Evaluatie: resultaten

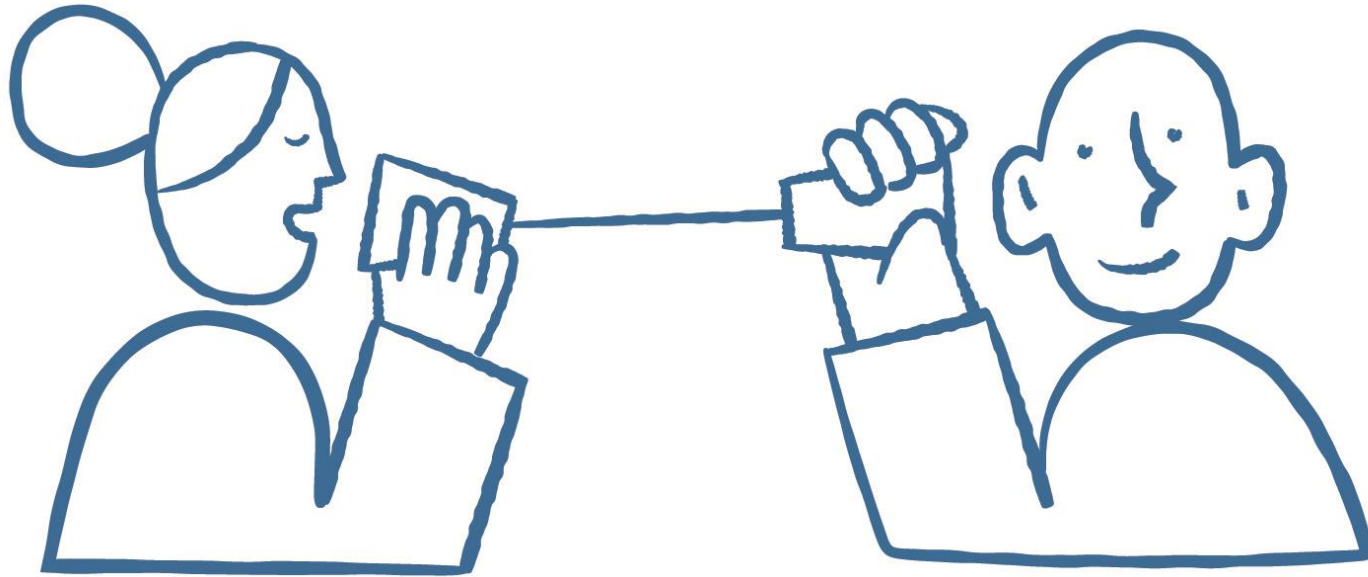
- Groeikompas voldoet aan de hoofddoelstelling
- Groeikompas voldoet grotendeels aan de eisen
- Aanbevelingen:
 - Ontwikkel begeleidingsservice / handleidingen
 - Maak gebruik in kleinere eenheden mogelijk (vakgroep, onder-/bovenbouw)

Antwoord op onderzoeksvraag

Kenmerken van een instrument:

- Baseren op maturity model
- Vijf fasen en acht aandachtsgebieden
- Toegankelijk, herkenbaar, gebruiksvriendelijk
- Webinstrument
- Rapportage met visualisatie en handvatten voor vervolg

Groeikompas: wijzer.kennisnet.nl/groeikompas-open-leermateriaal

Mail naar: s.nayeri@openleermateriaal.nl of r.schuwer@openleermateriaal.nl

Website: openleermateriaal.nl

Referenties

Ackermans, K., De Jong, M., Kleijheeg, W., Kortekaas, S., Van Rossum, L., Schuwer, R., & Will, N. (2022, September 20). *Quickscan Open Educational Practices*. Acceleration Plan. <https://www.versnellingsplan.nl/en/Kennisbank/quickscan-open-educational-practices/>

Andrade, A., Ehlers, U.-D., Caine, A., Carneiro, R., Conole, G., Kairamo, A.-K., ... Holmberg, C. (2011). *Beyond OER: Shifting focus to open educational practices* (pp. 1–191). Open Education Quality Initiative. <https://oerknowledgecloud.org/sites/oerknowledgecloud.org/files/OPAL2011.pdf>

Curtis, J. (2025, July 30). *Growing up: A maturity model for open education*. Pressbooks. <https://pressbooks.com/news/growing-up-a-maturity-model-for-open-education/>

Morgan, T., Childs, E., Hendricks, C., Harrison, M., DeVries, I., & Jhangiani, R. (2021). How are we doing with open education practice initiatives? Applying an institutional self-assessment tool in five higher education institutions. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 22(4), 125-140. <https://doi.org/10.19173/irrodl.v22i4.5745>

Peppers, K., Tuunanen, T., Rothenberger, M. A., & Chatterjee, S. (2007). A design science research methodology for information systems research. *Journal of Management Information Systems*, 24(3), 45-77. <https://doi.org/10.2753/mis0742-1222240302>

Reinken, C., Draxler-Weber, N., Hoppe, U. (2022). A Maturity Model for Open Educational Resources in Higher Education Institutions – Development and Evaluation. In: Bach Tobji, M.A., Jallouli, R., Strat, V.A., Soares, A.M., Davidescu, A.A. (eds) Digital Economy. Emerging Technologies and Business Innovation. ICDEc 2022. *Lecture Notes in Business Information Processing*, vol 461. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-17037-9_7

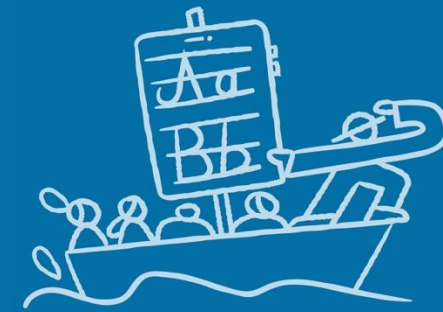
Rogers, E. M. (2003). *Diffusion of innovations (5th ed.)*. New York, NY: Free Press

Stagg, A. (2014). OER adoption: a continuum for practice. *RUSC. Universities and Knowledge Society Journal*, 11(3). pp. 151-164. doi <http://dx.doi.org/10.7238/rusc.v11i3.2102>

Tlili, A., Nascimbeni, F., Burgos, D., Zhang, X., Huang, R., & Chang, T. (2020). The evolution of sustainability models for open educational resources: Insights from the literature and experts. *Interactive Learning Environments*, 31(3), 1421-1436. <https://doi.org/10.1080/10494820.2020.1839507>

Van der Woert, N., Jacobi, R., & De Jong, M. (2025, June 17). *ImpactScan digitale open leermaterialen*. Npuls, Utrecht. <https://npuls.nl/kennisbank/impactscan/>

Colofon

Deze presentatie is gepubliceerd onder een [Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) licentie

Verwijs naar dit werk bij hergebruik als volgt:

Nayeri, S., & Schuwer, R. (2026, Mei 13). *Running Up that Hill. Beoordelen van volwassenheid in werken met open leer materiaal*

[PowerPoint]. Impuls Open Leer materiaal. <https://www.openleermateriaal.nl/terugblik-symposium-onderzoek-open-leermateriaal/>

Figuur

Openingslide: CC0 <https://www.pickpik.com/runners-triathlon-competition-running-jogging-long-distance-158716>